

9 . Brăduț | Județ: Covasna | Punct: Dealul Rotund – Muntele de Piatră | Anul: 1997

Anul: 1997

Cod RAN: 64050.03

Perioade: Preistorie

Epoci: Epoca bronzului

Categorii sit: Religios, ritual și funerar

Autori: Zsolt Székely

Instituții: Institutul Român de Tracologie, filiala Cluj-Napoca

Cercetări arheologice la Brăduț

Raport

Au fost continuate cercetările arheologice la complexul tumular din epoca bronzului. Au fost trasate 2 secțiuni și 7 casete, însumând o suprafață cercetată de circa 250 m.p.

Pe platoul Dealului Rotund au fost cercetați trei tumuli, care au fost parțial distruși în secolul trecut, (T. 14, 15, 16). Casetele cu dimensiunile de 5 x 5 m, trasate câte două, pe laturile de sud-est și sud-vest au avut o stratigrafie asemănătoare: sub humusul gros de 18 - 20 cm, se află mantaua tumulului, cu grosimea maximă de 60 cm, sub care se află un strat de cultură de culoare neagră, gros de 20 cm la mijlocul tumulului, care se subțiază spre exterior. În centrul acestor tumuli au fost probabil ciste de piatră, care au fost distruse în secolul trecut. Din aceste ciste provin mai multe lespezi de piatră, în poziție secundară. Mantaua este formată din pământ de umplutură, de culoare brun - deschis, fără material ceramic. Sub acest strat se află un strat gros de 20 cm, de culoare neagră - închisă, cu multă cenușă, cărbune, și multe fragmente de vase.

Materialul ceramic este foarte bogat în forme și décor, dar totodată este și foarte fragmentar, doar câteva forme se pot reconstitui. Vasele au fost arse în culoare neagră, cenușie și cărămizie - brună. Sunt făcute din pastă amestecată cu pleavă și paie, cu pietricele mici și pisate sau din pastă fină.

Fragmentele de vase decorate cu caneluri sau cu benzi umplute cu inciziuni sunt lucrate din pastă fină, cele excizate din pastă cu paie și pleavă. Vasele cu barbotină sunt confecționate din pastă cu pleavă și pietricele.

Formele vaselor sunt variate: a. castroane, b. amfore, c. vase tronconice cu umăr și gât scurt, cilindric, d. pahare, e. cupe, f. tigaie, g. farfurii cu picior înalt, h. vase strecurătoare.

Mai multe fragmente sunt decorate cu triunghiuri incizate, care alternează cu benzi lustruite și benzi umplute cu pătrățele excizate și cruțate din pastă - tablă de șah. Materialul litic este reprezentat de un topor plat, fără gaură de înmănușare, confecționat din opal alb. Acest material ceramic, pe baza formelor și a decorului caracteristic aparține culturii Boian, faza Giulești.

Se pune problema rostului acestui strat, care apare în trei tumuli. Datorită faptului că, materialul ceramic este foarte fragmentar, și marea majoritate a lui poartă urme de ardere secundară, presupunem că este vorba de niște locuri de sacrificiu care se leagă de viața spirituală a acestor comunități. La nivelul cunoștințelor noastre altă explicație nu le putem da. Urme de oase carbonizate erau foarte puține, stratul este compact, cu cenușă, cărbune și fragmente ceramice, se îngroașă spre mijlocul tumulului și se subțiază spre exterior. Acest strat constituie primul nivel al acestor tumuli, după care la începutul epocii bronzului - Scheckenberg B - au ridicat morminte în ciste de piatră.

La 300 m est de acest complex tumular, aflat pe platoul Dealului Rotund, pe malul unui mic pârau se află o terasă amenajată, de formă ovală, cu dimensiunile de 80 m în direcția nord-est sud-vest și 40 m în direcția sud-est nord-vest. Partea sudică a terasei este mai ridicată, formând un platou rotund. Pe acest platou s-a făcut un sondaj de verificare. La mijlocul șanțului, pe latura sudică au fost descoperite trei vase. S-a deschis o casetă, în care a fost descoperită o groapă circulară, de formă rotundă, cu diametrul de 1 m, în

care, în afara vaselor au mai fost descoperite două lame mari de opal, (Pl. I/3-4), un topor - ciocan, (Pl. I/2), cu gaură de înmănușare de piatră și untopor cu brațele în cruce din cupru, (Pl. I/1).

Materialul ceramic este reprezentat de un vas - capac cu patru urechiușe cu găuri, plasate pe marginea fundului, (Pl. II). Vasul este confecționat din pastă fină, de culoare brun - închisă. Cel de al doilea vas are formă de cupă și este decorat cu proeminente rotunde, așezate în șir vertical, câte trei, care alternează cu câte două, (Pl. III/3). Vasul a fost confecționat din pastă zgrunțuroasă de culoare gri - închisă. Cel de al treilea vas este foarte fragmentar, nu s-a putut reconstitui. Este confecționat din pastă foarte fină, de culoare gri - deschisă, are mai multe proeminente plate și urechiușe mici, perforate, (Pl. III/1-2).

Această groapă cultică, pe baza materialului ceramic aparține fazei timpurii a culturii Bodrogkeresztur și aduce contribuții importante la dezvoltarea acestei culturi din eneoliticul târziu în această zonă.

Terasa a fost secționată cu un șanț de cercetare lung de 80 m. în care au apărut două straturi de cultură. Primul strat aparține culturii ceramice lineare, cu fragmente ceramice decorate cu note muzicale, topoare în formă de calapod, toporașe cultice de opal alb. Cel de al doilea strat aparține epocii bronzului dar materialul ceramic descoperit, în această fază a cercetărilor este încă neconcludent. Pentru a stabili caracterul acestor așezări, precum și cu scopul descoperirii mormântului care aparține groapei cultice a culturii Bodrogkeresztur, în cursul campaniei de săpături din anul 1998, avem intenția de a continua cercetările.

Informații suplimentare online

[Raportul 481 din cronica.cimec.ro](http://raportul481.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.Mapserver.Cimec.ro)
